

הסגר על השטחים

מדיניות הסגר שהחלה עם תום מלחמת המפרץ ב-1991, נמשכת, כאשר לאחר פיגועים באוכלוסייה הישראלית מוטלים סגרים חדשים, המבטלים כל ההיתרים הקיימים עד להכרזה על הקלות, אשר בדרך כלל פותחות בדרישה לידיים עובדות במשק הישראלי.

עם הסגר והעוצר שהוטלו על השטחים בעקבות טבח חברון, יצאה פרקליטת המוקד, מלווה בעובדת השטח משכם ובאחד המתלוננים מאזור צפון הגדה, שלו קשרים רבים - כולם מצויידיים בהיתרי תנועה בעוצר - לאזור צפון הגדה, כדי לאסוף תלונות ועדויות על המתרחש. הנוסעים יצאו במונית ונתקלו בקשיים רבים במעברם, למרות האישורים שבידיהם. מן הראוי להדגיש חשיבות יציאתם לשטח שכן באותה תקופה הוקפאו פעילויות עובדי השטח של הארגונים השונים, האמונים על עבודת שטח, בעקבות האירועים. המידע על מקומות בהם נוצרו בעיות אלימות - אם של מתנחלים ואם של הצבא - נאסף משברי ידיעות ומידע שהגיעו לאונר"א, לצלב האדום, לבצלם, PHRIC ואלחק.

ככלל, נמשך במהלך 1994 שיתוף הפעולה עם הארגון WOMEN HR PROJECT בשכם, שעובדת מטעמו מקבלת תלונות במשרד בשכם ומעבירה אותן לטיפול במשרד המוקד בירושלים. כמו כן יוצאת עובדת השטח לשטח, לאיסוף מידע חדש או מתבקש. פרקליטת המוקד יוצאת לשטח - לשכם, בית לחם ורמאללה, מידי חודש, לגביית תצהירים ועדויות, עפ"י תאריכים קבועים - כל זאת כחלק מפרויקט היציאה לשטח.

איחוד משפחות - גדה

בנובמבר 1992 - בתשובה ל-64 עתירות בנושא רשיונות ביקור לבני משפחות של תושבי השטחים ואיחוד משפחות (56 מתוך העתירות הוגשו מטעם המוקד) הושג הסכם הבג"צ (המרחיב גבולות ההסכם הקודם מיוני 1990) לפיו: יקבלו המבקרים, קרובי משפחה מדרגה ראשונה, הארכות של 6 חודשים לרשיונות ביקורם, והם זכאים לחיות כאן, לצד התושבים - כל זאת למבקרים שנכנסו לאזור עד 31.8.92.

ב-22.8.93 הודיעה פרקליטת המדינה - בתשובה ל-20 עתירות נוספות, רובן מטעם המוקד - על הרחבה נוספת של הסכם הבג"צ, שיכלול מבקרים שנכנסו עד 22.8.93, ושהם קרובי משפחה מדרגה ראשונה של תושבים. בהודעה זו נכללו גם שינויים עקרוניים במדיניות מדינת ישראל בנושא איחוד משפחות:

* נישואין הוכרו זאת לראשונה כקריטריון לגיטימי למתן מעמד של תושבות קבע מכוח איחוד משפחות. עד כה היו הקריטריונים הנוהגים: טעם הומניטארי (שמעולם לא הוגדר) וטעם מימשלי.

* המכסה השנתית לאיחוד משפחות הועמדה על 2000 בקשות לשנה (עד אז - עד כ-1000 לשנה).

בפברואר 1994 נפגשו נציגי הקואליציה של ארגוני ז"א (ובכללם המוקד) עם רע"ן דבל"א בפרקליטות הצבאית הראשית, ע' מתאם הפעולות, רע"ן מו"ש בגדה ועוזר היועמ"ש בגדה, לישיבה בה סוכמו נושאים עקרוניים וטכניים בעניין המבקרים, מעמדם, נוהלים שונים הקשורים למעמדם, אגרות, דרכי תשלום וכד'.

בישיבה זו סוכם גם כי התאריך הקובע לעניין שייכות ל"הסכמי הבג"צ" יהיה 31.8.93.

למרות הסיכומים הללו קיבל המוקד מאז חודש מרץ 1994 (שאז אמורים היו סעיפי סיכומים אלה להיכנס לתוקף) תלונות רבות (כ-300 במספר) שעניינן הפרות שונות של הסכמי הבג"צ.